

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 13Csp/297/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7519203247
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Nemcová
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2019:7519203247.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie samosudkyňou JUDr. Ľubicou Nemcovou v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s. so sídlom Hodžova 11, Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanému: I. R., T.. XX.XX.XXXX, H. H. XXX, XXX XX H., v konaní o zaplatenie 3.748,23 eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi z titulu nezaplatenej istiny sumu 3.748,23 eur, zmluvný úrok v sume 148,30 eur, úrok z omeškania v sume 1,75 eur, úrok vo výške 13,90% ročne z nezaplatenej istiny 3.748,23 eur od 25.04.2019 do 18.06.2024, úrok z omeškania vo výške 5% ročne z nezaplatenej istiny 3.748,23 eur od 25.04.2019 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5% ročne z nezaplatených úrokov 148,30 eur od 25.04.2019 do zaplatenia, nezaplatené poplatky za poistné v sume 4,02 eur, to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietla.

III. Žalobca má proti neúspešnému žalovanému nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej a druhej inštancie v rozsahu 100%. O výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

odôvodnenie:

1. Žalobca žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 20.05.2019 žiadal zaviazat' žalovaného na zaplatenie sumy 3.748,23 Eur s príslušenstvom a s trovami konania z titulu nároku na doplatenie neuhradených splátok úveru.

2. Svoju žalobu odôvodnil tým, že žalobca so žalovaným uzavrel dňa 19.06.2015 Úverovú zmluvu č.000000000220881 (ďalej len „Zmluva“), na základe ktorej poskytol žalovanému peňažne prostriedky vo výške 5000 eur. Žalovaný sa zaviazal poskytnutý úver splácať v pravidelných mesačných anuitných splátkach a celý úver aj s príslušenstvom bol povinný splatiť do 18.06.2024. Žalovaný si svoje povinnosti splácať úver riadne a včas nesplnil, preto žalobca vyhlásil dňa 24.04.2019 úver za predčasne splatný. Žalobca ku dňu predčasného zosplatnenia eviduje voči žalovanému pohľadávku, ktorá pozostáva z istiny vo výške 3.748,23 eur, úrokov vo výške 148,30 eur, úrokov z omeškania 1,75 eur, poplatkov vo výške 60 eur ktoré si ale neuplatňuje a poplatkov za poistenie vo výške 4,02 eur. Na základe toho, žiada, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie istiny 3.748,23 eur, úroku 148,23 eur, úroku z omeškania 1,75 eur, úroku 13,90 % ročne z nezaplatenej istiny 3.748,23 eur od 25.04.2019 do zaplatenia, úroku z omeškania v ovýške5% ročne z nezaplatenej istiny 3.748,23 eur od 25.04.2019 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 5% ročne z nezaplatených úrokov 148,30 eur od 25.04.2019 do zaplatenia a nezaplatených poplatkov za poistné vo výške 4,02 eur. Žalobca si zároveň si uplatňuje aj trovy konania.

3. Žalovaný, u ktorého je doručenie vykázané riadne a včas sa vo veci nevyjadril.

4. Súd vo veci nariadil pojednávanie na 22.10.2019, na ktoré sa nedostavil žalobca, ktorý sa ale z pojednávania ospravedlnil. Na pojednávanie sa nedostavil ani žalovaný, súd preto v zmysle § 180 CSP rozhodol, že bude pojednávať v neprítomnosti žalobcu ako aj žalovaného.

5. Súd sa stručne oboznamuje s listinami, ktoré na preukázanie svojich tvrdení predložil žalobca:

a) úverová zmluva zo dňa 19.06.2015, z obsahu ktorej vo vzťahu k hlavnému predmetu plnenia vyplynulo, že žalobca žalovanému poskytol úver vo výške 5000 € s úrokovou sadzbou 13,90 % ročne pri RPMN banky 16,03% a priemernej RPMN 16,33% ročne, ktorý sa zaviazal splatiť v 108 splátkach po 81,98 €, so splatnosťou prvej splátky dňa 20.07.2015, splatnosti každej ďalšej splátky a do 18. dňa v mesiaci zaplatiť v lehote konečnej splatnosti(zaplatením poslednej splátky) dňa 18.06.2024.

b) Opakované upozornenie zo dňa 19.02.2019, z ktorého vyplýva, že žalovaného banka vyzvala k zaplateniu omeškaných splátok úveru vo výške 162,68 eur do 24.02.2019. Zároveň ho banka upozornila, že v prípade neuhradenia dlžnej sumy využije svoje oprávnenie podľa § 565 OZ a vyhlásiť celý úver za predčasne splatný.

c) list zo dňa 24.04.2019 - Výzva na predčasné splatenie úveru banka oznámila žalovanému, že vzhľadom na to, že porušil podstatným spôsobom ustanovenia úverovej zmluvy, pohľadávka sa stala splatnou dňa 24.04.2019 v celom rozsahu a dlžnú suma predstavuje sumu 3.962,30 € .

6. Zmluva o úvere zo dňa 19.06.2015 bola uzavretá podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, podľa Občianskeho zákonníka a zákona 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

7. Podľa ust. § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

8. Z citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že zmluva o úvere zakladá medzi zmluvnými stranami záväzkový vzťah, ktorý sa bez ohľadu na povahu účastníkov bude vždy spravovať ustanoveniami Obchodného zákonníka (tzv. absolútny obchod - § 261 ods. 1 písm. d/). Zmluva o úvere je konsenzuálnym kontraktom, takže na vznik záväzkového právneho vzťahu z tejto zmluvy postačuje dohoda zmluvných strán o podstatných častiach zmluvy. Za tieto podstatné náležitosti je treba považovať záväzok veriteľa poskytnúť na požiadanie dlžníka v jeho prospech peňažné prostriedky, určenie sumy(limitu) týchto peňažných prostriedkov, záväzok dlžníka vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úroky.

9. Na základe žalobcom doloženého výpisu z účtu žalovaného má súd za preukázané, že žalobca poskytol žalovanému peňažné prostriedky vo výške 5.000 eur. Keďže si žalovaný, nesplnil svoje povinnosti riadne a včas a z požičanej sumy uhradil len sumu 1.251,77 eur, súd vyhovel žalobe žalobcu a zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 3,748,23 eur (5.000-1.251,77) ako aj úroku vo výške 148,30eur, úroku z omeškania vo výške 1,75 eur a poplatkov za poistenie vo výške 4,02 eur.

10. Základné ustanovenie každého zmluvného typu má kogentný charakter (§ 263 ods. 2), preto je vylúčené, aby sa zmluvné strany v zmluve o úvere dohodli na bezúročnom poskytnutí peňažných prostriedkov.

11. Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššie prístupnej výške ustanovenej zákonom, alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie, než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

12. Závazok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Ak lehota na vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov je dlhšia ako rok, sú úroky splatné koncom každého kalendárneho roka. V čase keď sa má vrátiť zvyšok poskytnutých finančných prostriedkov, sú splatné aj úroky, ktoré sa ho týkajú (§ 503 ods. 1 Obchodného zákonníka).

13. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že Obchodný zákonník nemá priamu úpravu, z ktorej by vyplývalo, či veriteľovi patria zmluvné úroky v prípade predčasného zosplatnenia úveru iba do okamihu tohto zosplatnenia, alebo mu tieto patria až do doby konečného vrátenia peňažných prostriedkov dlžníkom.

14. V prejednávanej veci vznikol záväzok žalovanému zo zmluvy o úvere, uzatvorenej podľa ustanovení Obchodného zákonníka. Táto zmluva s ohľadom na skutočnosť, že dlžník ako jedna zo strán tejto zmluvy nebol podnikateľom, je zmluvou spotrebiteľskou v zmysle § 52 a nasl. OZ, preto sa na právny vzťah, ktorého účastníkom je spotrebiteľ, vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva (§ 52 ods. 2 OZ).

15. Súdna prax otázku doby, na ktorú sa dojednávajú úroky a úroky z omeškania v minulosti už riešila a zaujala v nej názor, že rozhodovacia prax aj právna literatúra je zajedno v tom, že úroky dohodnuté pri poskytnutí peňažnej pôžičky predstavujú odplatu (odmenu) za užívanie požičanej istiny.

16. Ani ust. § 658 ods. 1 OZ a iné ustanovenia Občianskeho zákonníka či iného právneho predpisu nestanovujú, na akú dobu možno pri peňažnej pôžičke dohodnúť úroky. Uvedené ustanovenie zakotvuje iba možnosť sa pri peňažnej pôžičke na týchto úrokoch dohodnúť; o dobe na ktorú tak možno urobiť mlčí. Vzhľadom k tejto dikcii, ktorá neobsahuje jednoznačný príkaz či zákaz vo vzťahu k vymedzeniu predmetnej doby, ako i k jeho povahe, z ktorej nevyplýva, že sa od neho nemožno odchyliť, je možné vyvodiť záver, že ide o ustanovenie dispozitívnej povahy, ktoré zmluvné strany nijako neobmedzuje v možnosti upraviť si obsah ich úrokového záväzkového právneho vzťahu, v rámci zmluvnej autonómie (pokiaľ ide o dobu, na ktorú sa úroky dojednávajú). Nemožno teda vylúčiť, aby si strany pri peňažnej pôžičke dohodli úroky i za dobu, po ktorú bude istina dlžníkom skutočne užívaná (do jej faktického vrátenia veriteľovi), teda i za dobu, v ktorej sa dlžník prípadne ocitne v omeškanií so splnením svojho záväzku tým, že istinu v dohodnutej dobe splatnosti veriteľovi nevráti.

17. Tomuto záveru zodpovedá i to, ako sú právnou teóriou a rozhodovacou praxou súdov všeobecne prijímané inštitúty zmluvných úrokov a úrokov z omeškania, ktoré oboje sú príslušenstvom pohľadávky, avšak majú odlišné funkcie a je treba ich odlišovať. Zatiaľ čo zmluvné úroky sú odmenou za užívanie istiny, úroky z omeškania predstavujú zákonnú sankciu za omeškanie s platením istiny a na rozdiel od zmluvného úroku ich môže veriteľ požadovať, aj keď neboli dohodnuté (§ 517 ods. 2 Obč. zákonníka). Pritom platí, že môžu existovať vedľa seba. S takýmto názorom sa stotožňuje a aj Krajský súd v Košiciach v rozhodnutí 6Co/167/2018.

18. V prejednanom spore zo zmluvy o úvere uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným dňa 19.06.2015 vyplýva, že medzi stranami bola dojednaná výška úveru 5000 €, výška mesačnej splátky 81,98 €, dátum prvej platby do 20.07.2015, počet mesačných splátok 108, celková výška úveru 9.003,84 €, dátum konečnej splatnosti 18.06.2024, splatnosť každej ďalšej platby vždy k 18. dňu v mesiaci, úroková sadzba 13,90%.

19. Medzi zmluvnými stranami teda nedošlo k dohode o tom, že žalobca má nárok na úroky až do skutočného vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov, keďže takúto dohodu nemožno vyvodiť zo žiadnych ustanovení uzavretej zmluvy. Zo zmluvy nevyplývajú ani žiadne dojednania, v zmysle ktorých by sa strany sporu dohodli o povinnosti žalovaného platiť zmluvný úrok iba do predčasnej splatnosti.

20. Vzhľadom na chýbajúcu výslovnú dohodu o dobe do kedy má žalovaný platiť zmluvný úrok (t.j. vzhľadom na absenciu dohody o povinnosti zaplatiť zmluvný úrok až do skutočného vrátenia poskytnutých finančných prostriedkov, alebo do vyhlásenia predčasnej splatnosti) je potrebné vychádzať zo záveru o dojednaní platenia zmluvných úrokov do splatnosti (konečnej) úveru. Konečná splatnosť úveru bola dohodnutá dňom 18.06.2024, preto žalobcovi vznikol nárok na dohodnuté (zmluvné) úroky vo výške 13,90% ročne z istiny do 18.06.2024. Žalobca má teda nárok na zmluvný úrok z dlžnej istiny 3.748,23 € (vypočítanej ako rozdiel sumy vo výške 5000 €, ktorú žalobca poskytol žalovanému a sumy,

ktorú mu žalovaný uhradil 1251,77 €) od 25.04.2019 do 18.06.2024. Počnúc dňom 19.06.2024 už žalobca nemá právo na zmluvný úrok z istiny, preto súd v tejto časti žalobu zamietol.

21. Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

22. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

23. Podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka platnom od 01.02.2013 výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky (ďalej len „ECB“) platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

24. Nakoľko bol žalovaný v omeškaní s plnením, súd ho zaviazal na zaplatenie úroku z omeškania tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

25. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

26. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

27. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení a to tak, že žalobcovi, ktorý bol v konaní úspešnejší, priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môže podať strana, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané, odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Košice - okolie.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie musí byť podpísané a predložené v 4 rovnopisoch s prílohami.

Upozornenie :

Ak nebude súdu doručený potrebný počet rovnopisov s prílohami, jeho kópie súd vyhotoví na náklady odvolateľa.

Ak povinná osoba dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.